

WALAEUS BIBLIOTHEEK
LUMC-C1-Q

www.lumc.nl/walaeus

Handleiding voor het zoeken in

PubMed

© Walaeus Bibliotheek
LUMC
Juni 2004

Inhoud:

1.	Inleiding	2.
1.1.	Trefwoorden: MeSH Terms en subheadings	2.
2.	Zoeken in PubMed	3.
2.1.	Hulp bij het zoeken in PubMed	3.
2.2.	Zoeken op onderwerp	3.
2.2.1.	Automatic Term Mapping	4.
2.2.2.	Details: hoe heeft PubMed gezocht?	4.
2.2.3.	Zoeken via de MeSH Database	4.
2.2.4.	Zoeken met frases	5.
2.3.	Zoeken in afzonderlijke velden	6.
2.3.1.	Zoeken op auteur	6.
2.3.2.	De Journals Database: zoeken op tijdschriftnaam	6.
2.3.3.	Zoeken op talen	6.
2.4.	De Single Citation Matcher: opzoeken van een bekende referentie	6.
2.5.	De zoekgeschiedenis	7.
2.6.	Combineren	8.
2.7.	Truncatie	8.
2.8.	Zoeken via indexen: Preview/Index	9.
2.9.	Limits: zoeken met inperkingen, op:	9.
2.9.1.	velden	10.
2.9.2.	publicatietypen	10.
2.9.3.	leeftijden	10.
2.9.4.	invoerdatum (Entrez Date)	10.
2.9.5.	publicatiedatum	10.
2.9.6.	referenties met een samenvatting	10.
2.9.7.	talen	10.
2.9.8.	mens/dier	10.
2.9.9.	subset	11.
2.9.10.	geslacht	11.
2.10.	Inperken via Clinical Queries en Systematic Reviews	11.
2.11.	Inperken tot artikelen die voor iedereen gratis full text zijn	11.
3.	Referenties	11.
3.1.	Format van de referenties	12.
3.2.	Aantal referenties per pagina	12.
3.3.	Related articles	12.
3.4.	Links naar full text artikelen	12.
3.5.	Sorteren van referenties	13.
3.6.	Selecteren van referenties	13.
3.7.	Clipboard	13.
3.8.	Opslaan (downloaden) van referenties	13.
3.9.	Mailen van referenties	13.
3.10.	Afdrukken (printen) van referenties	13.
4.	Opslaan en later opnieuw uitvoeren van een zoekstrategie	14.
5.	Attendingen via Cubby	14.
Bijlagen:		
1.	Alfabetische lijst van subheadings	15.
2.	Subheadings op onderwerp gerangschikt	16.
3.	PubMed-zoekvelden en hun afkortingen	17.
4.	Publicatietypen	18.

1. Inleiding

PubMed is een bestand met beschrijvingen (referenties) van artikelen uit meer dan 4700 tijdschriften op het gebied van de geneeskunde en verwante vakgebieden, gepubliceerd in meer dan 70 landen. Het merendeel van de beschreven artikelen komt uit Engelstalige tijdschriften.

Het bestand gaat terug tot 1951 en bevat meer dan 14 miljoen referenties.

PubMed-referenties bestaan uit verschillende onderdelen (velden), met o.a. de auteur(s) en de titel van het artikel, tijdschriftgegevens, MeSH Terms (toegevoegde trefwoorden) en een samenvatting.

Related Articles, Books, LinkC

Ann Neurol 2000 Jul;48(1):113-6

Multifocal or generalized tonic dystonia of complex regional pain syndrome a distinct clinical entity associated with HLA-DR13.

van Hilten JJ, van de Beek WJ, Roep BO

Department of Neurology, Leiden University Medical Center, The Netherlands.

We report on 26 patients with a distinct phenotype of complex regional pain syndrome that progressed toward a multifocal or generalized tonic dystonia. The dystonia initiated distally, involve mainly flexor muscles, and was associated with sensory and autonomic symptoms. Dryness of the eyes or mouth and bladder and bowel disturbances were frequently reported. There was no increase in the familial prevalence of autoimmune-mediated diseases. Compared with controls, a significant elevation of HLA-DR13 was found in the patients. Thus, HLA-DR13 may be a factor indicating susceptibility to this distinct phenotype of complex regional pain syndrome.

MeSH Terms

• Adolescence	• Human
• Adult	• HLA-DR Antigens/immunology*
• Alleles	• Male
• Autoimmune Diseases/immunology	• Middle Age
• Dystonia/immunology*	• Pain/immunology*
• Dystonia/genetics	• Pain/genetics
• Female	• Syndrome
• Histocompatibility Testing	

PubMed-referentie
(met MeSH Terms)

De meest recente referenties bevatten nog geen MeSH Terms. Ze zijn te herkennen aan de aanduiding [*PubMed - in process*] of [*PubMed - as supplied by publisher*].

Na toevoeging van de MeSH Terms krijgen ze de aanduiding [*PubMed - indexed for MEDLINE*].

Vrijwel alle referenties uit de periode 1951 tot en met 1965 hebben geen MeSH Terms, en krijgen die ook niet. Ze hebben de aanduiding [*PubMed - OLDMEDLINE for Pre 1966*].

Ook sommige recente referenties krijgen nooit MeSH Terms. Ze hebben betrekking op niet-medische artikelen uit tijdschriften met een breed onderwerpsgebied, bijvoorbeeld Science.

1.1. Trefwoorden: MeSH Terms en subheadings

MeSH Terms (**M**edical **S**ubject **H**eadings) zijn vaste trefwoorden die door indexeerders aan de referenties zijn toegevoegd. Er zijn thans ca. 19.000 MeSH Terms, die tezamen een hiërarchisch systeem vormen.

PubMed bevat een uitgebreid systeem van Automatic Term Mapping om bij zoektermen de passende MeSH Terms te vinden (zie 2.2.1.), en biedt via de MeSH Database (zie 2.2.3.) de mogelijkheid te grasduinen in het hiërarchische systeem van de MeSH Terms.

De indexeerders kennen gemiddeld 12 MeSH Terms per referentie toe. Gemiddeld 3 daarvan worden als belangrijk gekenmerkt (Major Topic headings); deze zijn in de referenties te herkennen aan een *.

Aan MeSH Terms zijn in veel gevallen subheadings toegevoegd, waarmee een nadere specificatie wordt aangegeven, bijvoorbeeld *adverse effects of therapeutic use* als toevoeging bij een MeSH Term betreffende een geneesmiddel.

Via de MeSH Database (2.2.3.) kun je inperken tot Major Topic headings, en zoeken op combinaties van MeSH Terms en subheadings.

Voor een overzicht van de 82 verschillende subheadings, zie bijlagen 1 en 2.

2. Zoeken in PubMed

In PubMed kun je zoeken op veel verschillende manieren, van eenvoudig tot zeer geavanceerd.

In vrijwel alle PubMed-schermen is de zoekbalk aanwezig, waarop je een of meer zoektermen kunt typen. Het systeem van Automatic Term Mapping probeert vervolgens die zoektermen om te zetten in geschikte MeSH Terms.

Je kunt ingewikkelde zoekacties in één keer op de zoekbalk typen, maar dat heeft nadelen. Zo weet je bij een onverwacht groot of klein aantal referenties niet door welke zoektermen dat veroorzaakt werd.

Werk liever op de volgende manier:

- Ontleed de vraag in aspecten
- Zoek op elk aspect afzonderlijk, begin met het belangrijkste aspect, en maak later de AND-combinatie(s) tussen de aspecten
- Als het belangrijkste aspect maar weinig referenties oplevert, probeer het dan uit te breiden (zeker als er geen MeSH Term in de zoekactie betrokken werd). Als het aantal referenties klein blijft, dan hoeft je geen nieuwe aspecten toe te voegen.
- Als de AND-combinatie van de aspecten te veel oplevert, bedenk dan hoe de zoekactie ingeperkt kan worden. Inperken tot recente jaren is vrijwel altijd nodig.
- Kijk na elke zoekactie via Details hoe PubMed gezocht heeft. Maak gebruik van de zoektermen die PubMed aanreikt, en realiseer je dat bij het free text zoeken (meest recente referenties) synoniemen en woordvariaties belangrijk zijn.

2.1. Hulp bij het zoeken in PubMed

PubMed biedt goede ondersteuning tijdens het zoeken, o.a. via de opties Help, Overview en FAQ (Frequently Asked Questions) in de zijbalk.

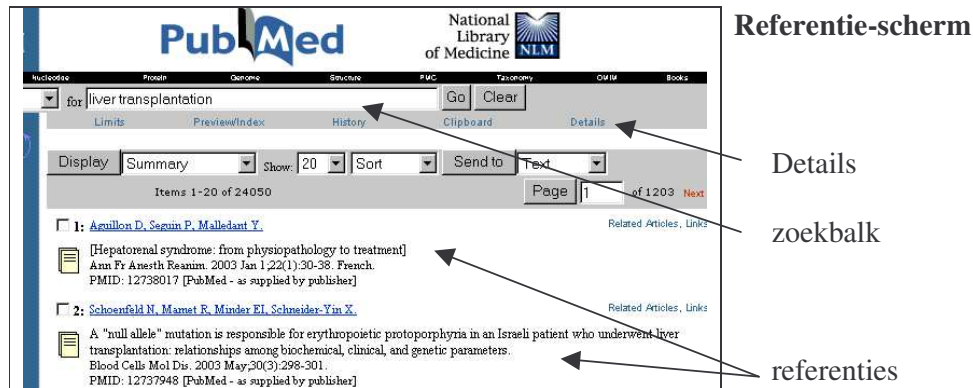
Ook kun je hulp vragen aan de medewerkers van de Walaeus Bibliotheek.

2.2. Zoeken op onderwerp

Op de zoekbalk type je een of meer woorden, bijvoorbeeld:

- heart enkelvoudige zoekterm
- heart attack frase (zoekterm die uit 2 of meer woorden bestaat)

Druk daarna op <Enter> of klik op Go, dan verschijnt vervolgens het referentiescherm.

2.2.1. Automatic Term Mapping

Bij zoeken op onderwerp is het belangrijk dat je zowel MeSH Terms als free text termen gebruikt. Met de MeSH Terms worden de referenties waaraan deze trefwoorden werden toegevoegd grondig doorzocht. Free text is de enige zoekmogelijkheid voor de referenties zonder MeSH Terms. Bij deze wijze van zoeken is het belangrijk dat je synoniemen en woordvarianten bedenkt.

PubMed gebruikt het systeem van Automatic Term Mapping om woorden op de zoekbalk zo mogelijk om te zetten in MeSH Terms en free text termen. Dit werkt als volgt:

- de computer gaat na of de zoektermen overeenkomen met (verwijzingen naar) MeSH Terms
- als dat het geval is wordt op die MeSH Terms gezocht, en bovendien nog op de zoektermen als Text Word (free text woord in o.a. titel, samenvatting)
- als geen MeSH Terms worden gevonden, worden de ingetypte zoektermen in All Fields (free text in alle velden) gezocht.

2.2.2. Details: hoe heeft PubMed gezocht?

Via de optie Details (onder de zoekbalk) roep je het Details-scherm op, dat laat zien hoe PubMed gezocht heeft.

Desgewenst kun je in het Details-scherm veranderingen in de zoekactie aanbrengen, bijvoorbeeld door zoektermen toe te voegen. Via **Search** wordt de gewijzigde zoekactie daarna uitgevoerd.

N.B. Als een zoekwoord getrunceerd is, wordt de Automatic Term Mapping uitgezet. Zie ook 2.7.

Enige voorbeelden van zoektermen en zoekacties:

Zoekterm(en)	Zoekactie uitgevoerd in PubMed	Aantal refs.
heart	heart[MeSH Terms] OR heart[Text Word]	688.631
heart attack	myocardial infarction[MeSH Terms] OR heart attack[Text Word]	92.778
attack heart	attack[All Fields] AND (heart[MeSH Terms] OR heart[Text Word])	3.970
heart attack*	heart attack[All Fields] OR heart attacks[All Fields]	1.853

2.2.3. Zoeken via de MeSH Database

De MeSH Database (zijbalk) helpt bij het opsporen van MeSH Terms.

Type een of meer woorden op de zoekbalk van de MeSH Database. Dan krijg je een aantal Suggestions, en meestal een aantal MeSH Terms, voorzien van een volgnummer.

Klikken op een MeSH Term (achter een volgnummer) leidt naar een pagina met uitgebreidere informatie over die MeSH Term, waaronder:

- Een omschrijving
- De hiërarchische omgeving
- Een lijst van toepasbare subheadings,
- De mogelijkheid in te perken tot Major MeSH Terms
- De mogelijkheid te zoeken zonder "Explode"

Via **aanvinken** van het vakje voor de MeSH Term, daarna klikken op **Send to** (Search Box with AND) en vervolgens klikken op **Search PubMed**, bewerkstellig je een zoekactie met de geselecteerde MeSH Term in PubMed.

Je zoekt dan op de geselecteerde MeSH Term en alle onderliggende MeSH Terms (een zogenaamde "explode"), zoals dat ook gebeurt als je via de PubMed-zoekbalk (Details!) op een MeSH Term zoekt.

Het is belangrijk dat je de MeSH Database gebruikt als via Details gebleken is dat er geen MeSH Term in de zoekactie betrokken werd. Als het systeem van Automatic Term Mapping geen MeSH Terms opspoorde betekent dat niet dat ze er niet zijn!

Een zoekactie via de MeSH Database dient nog aangevuld te worden met free text zoekwoorden, om zo ook de referenties die geen MeSH Terms hebben te doorzoeken.

2.2.4. Zoeken met frases

Op de zoekbalk kun je meerwoordige zoektermen (frases) typen. PubMed verwerkt deze op de volgende manieren tot zoekacties (te bekijken met Details):

- De frase wordt gemapt naar een MeSH Term en een free text frase.
Voorbeeld: *liver disease* wordt vertaald naar Liver Diseases [MESH Term] OR liver disease[TW].
- De frase wordt vertaald naar de AND-combinatie tussen de woorden in de frase.
Voorbeeld: *asbestos bodies* wordt vertaald naar (asbestos[MeSH Terms] OR asbestos[Text Word]) AND bodies[All Fields]. Dit zal i.h.a. niet de bedoeling zijn. Om te bewerkstelligen dat de woordcombinatie als frase gezocht wordt, moet je de frase tussen aanhalings-tekens zetten: "*asbestos bodies*" wordt vertaald naar asbestos bodies[All Fields]

N.B. Plaats de aanhalingstekens alléén als via Details blijkt dat een frase niet naar geschikte MeSH Terms werd vertaald.
- Liver disease wordt gemapt naar de MeSH Term Liver Diseases.
Dan ga je dus níét met aanhalingstekens werken.
- Zoek je toch op "liver disease", dan geeft dit een zwaar onvoldoende resultaat!

- De frase met aanhalingstekens roept een roze balk op met de tekst Quoted phrase not found. Dit betekent dat de frase niet in de frasen-lijst van PubMed voorkomt, en dat er helaas niet op de gewenste woordvolgorde gezocht kan worden, hoewel deze wel in referenties kan voorkomen.
Voorbeeld: "*corporate greed*" PubMed zoekt dan, ondanks de aanhalingstekens, met een AND-combinatie.

2.3. Zoeken in afzonderlijke velden

Op verschillende manieren kun je zoeken in afzonderlijke velden:

- Met veldaanduidingen (zie onderstaande voorbeelden en bijlage 3)
- Via Preview/Index (zie 2.8.)
- Via Limit (inperken op velden, zie 2.9.1)

Voorbeelden van het zoeken met veldaanduidingen:

- melanoma[ti] zoeken in de titel
- dutch[la] zoeken op taal
- davis[au] zoeken op auteursnaam

2.3.1. Zoeken op auteur

Via de zoekbalk kun je direct zoeken op auteur, liefst met de veldaanduiding [au].

Enige voorbeelden van zoektermen en bijbehorende zoekacties:

- davis[au] achternaam Davis met verschillende initialen
- davis A[au] Davis A, Davis AA, Davis AB, etc.
- davis AB[au] Davis AB
- "davis A"[au] Davis A
- davis a@[au] Davis A

Via Preview/Index (2.8.) kun je de auteurs-index oproepen

2.3.2. De Journals Database: zoeken op tijdschriftnaam

Op de zoekbalk van PubMed kún je eventueel een volledige of afgekorte tijdschriftnaam of een ISSN (International Standard Serial Number) typen.

Je kunt echter veel handiger werken via de Journals Database (zijkbalk).

Voorbeelden van zoeken in de Journals Database:

Zoeken	Zoekresultaat
ned	12 tijdschriften, waaronder Ned Tijdschr Geneeskd
nederlands	8 tijdschriften, waaronder Ned Tijdschr Geneeskd
ned tijdschr geneeskd	Ned Tijdschr Geneeskd
0028-2162	Ned Tijdschr Geneeskd

Klik in de lijst van gevonden tijdschriften op een tijdschriftnaam. Je krijgt dan een uitgebreidere beschrijving van het tijdschrift, met o.a. de uitgever en het startjaar in PubMed.

Via **Links** (rechts van de titel, in zowel de korte als de uitgebreide tijdschriftbeschrijving) en vervolgens **PubMed**, bewerkstellig je een zoekactie op het desbetreffende tijdschrift.

2.3.3. Zoeken op talen

Type op de zoekbalk de namen van een of meer talen, met de veldaanduiding [la].

Voorbeelden:

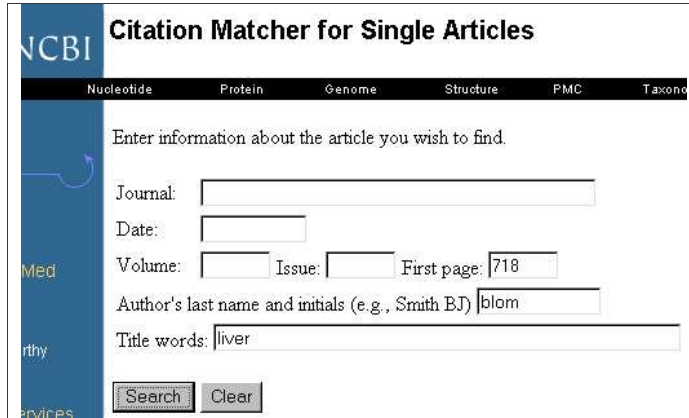
- dutch[la] zoeken op 1 taal
- dutch[la] OR english[la] OR german[la] zoeken op diverse talen

Voor inperken op talen zie 2.9.7.

2.4. De Single Citation Matcher: opzoeken van een bekende referentie

Via de Single Citation Matcher (zijkbalk) kun je, met een minimum aan ingevulde informatie, referenties van reeds bekend artikel opzoeken.

Je vult bijvoorbeeld alleen een titelwoord, het publicatiejaar en het nummer van de beginpagina in.

Single Citation Matcher

Toepassingen van deze wijze van zoeken zijn o.a.:

- Het opsporen van de samenvatting van een artikel dat niet in de bibliotheek beschikbaar is
- Het aanvullen of corrigeren van een onvolledige of foute artikelbeschrijving
- Het oproepen van een referentie met de bedoeling deze op te slaan in een database, zoals Reference Manager

2.5. De zoekgeschiedenis

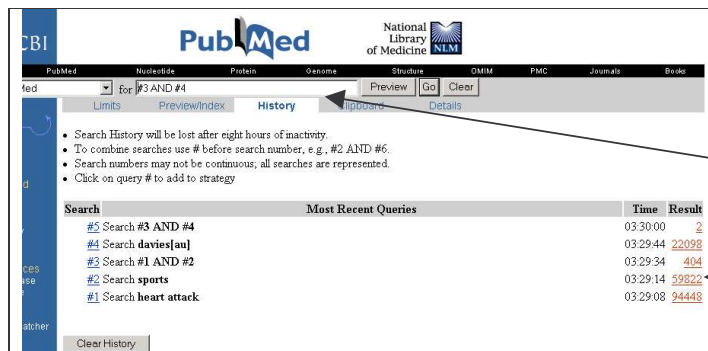
Via History roep je het History-scherm op. Dit geeft de zoekgeschiedenis: een opsomming van alle tot dan toe gevormde sets (afzonderlijke zoekacties).

Het History-scherm gebruik je voor het combineren van sets (zie 2.6.) en voor het opnieuw oproepen van oude zoekacties.

Vanuit het History-scherm bereik je het referentie-scherm door op het referentie-aantal van de gewenste set te klikken.

Na aanklikken van een setnummer krijg je in een pull-down-menu de gelegenheid de desbetreffende set te verwijderen.

Als de te verwijderen set in andere sets verwerkt is (bijvoorbeeld #2 in onderstaande afbeelding), dan krijg je géén waarschuwing dat die andere sets (#3 en #5) waardeloos worden.

History-scherm

zoekbalk

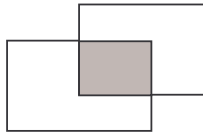
sets, met onder "Result" de referentie-aantallen

Via Clear History verwijder je de hele zoekgeschiedenis.

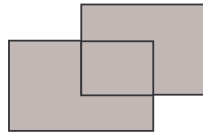
Als je een nieuwe zoekactie daarna graag met #1 wilt laten beginnen, is het meestal nodig ook Clear History toe te passen in de MeSH Database en de Journals Database.

2.6. Combineren

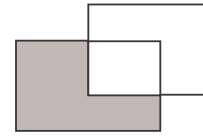
Tussen sets en/of zoektermen (woorden, frases, auteursnamen, tijdschriftnamen, etc.) kun je verschillende soorten combinaties maken: AND, OR en NOT.

A AND B

A OR B

A NOT B

AND, OR en NOT móeten met hoofdletters; voor een setnummer móét een #.
Links en rechts van AND, OR of NOT móét een spatie.
De AND, OR- en NOT-combinaties worden uitgevoerd in de volgorde waarin ze staan. Met haakjes kun je een andere volgorde bewerkstelligen.

Combineren kan op de zoekbalk op verschillende manieren, bijvoorbeeld met:

- Twee of meer woorden, bijvoorbeeld *heart attack sports*. Het systeem van Automatic Term Mapping vertaalt ze zo mogelijk naar een of meer MeSH Terms, en zoekt tevens in Text Words of All Fields. Tussen verschillende variaties voor één begrip (bijvoorbeeld MeSH Term en Text word) wordt een OR-combinatie aangebracht, tussen de verschillende begrippen een AND-combinatie.
- Combinaties van zoektermen, bijvoorbeeld *heart attack AND sports*.
- Combinaties van sets of combinaties tussen sets en zoektermen, bijvoorbeeld
#2 AND (#3 OR #4)
#2 AND sports[ti]
#2 AND (football OR tennis)

Combineren kan ook via aanklikken van een setnummer in de zoekgeschiedenis. Dit levert veel overbodige haakjes in de zoekacties op, en kost veel muis-werk.

2.7. Truncatie

Via truncatie zoek je op de OR-combinatie van zoektermen die met dezelfde woordstam beginnen. Achter die woordstam type je een truncatieteken: de *
Met *bacter** zoek je op alle woorden die met *bacter* beginnen.

N.B. Wees voorzichtig met truncaties op de zoekbalk.
Gebruik geen truncaties op de zoekbalk, aangezien op getrunceerde zoekwoorden het systeem van Automatic Term Mapping niet toegepast wordt, waardoor geen vertaling naar MeSH Terms plaatsvindt.
Wel kun je de **free text** termen in het Detailsvenster trunceren. Dit is zelfs heel nuttig, omdat bij free text zoeken zoveel mogelijk woordvariaties betrokken moeten worden.
Op de volgende manier profiteer je van zowel Automatic Term Mapping als truncatie.
- Liver disease wordt gemapt (Details) naar:
("liver diseases"[MeSH Terms] OR liver disease[Text Word])
- In het Details-scherm kun je de free text term trunceren. Je krijgt dan:
("liver diseases"[MeSH Terms] OR liver disease*[Text Word])
- Dit levert meer referenties op dan de oorspronkelijke zoekactie.

Als meer dan 600 termen aan een truncatie voldoen, wordt alleen op de eerste 600 termen gezocht. Op het scherm verschijnt een waarschuwing in een roze balk.

2.8. Zoeken via indexen: Preview/Index

Via Preview/Index bereik je het Preview/Index-scherm, met de zoekgeschiedenis van de 3 laatstgevormde sets, en waarin je (geheel onderaan!) indexen van verschillende velden kunt oproepen.

Na het kiezen van een veld, en het typen van een woord(deel) op de ernaast gelegen balk, klik je op Index, waarna een deel van de index verschijnt. Via Up of Down bereik je andere termen.

Je selecteert een of meer termen (voor meer termen gebruik je de Ctrl-toets) in de index en klikt daarna op AND, OR of NOT.

Als de zoekbalk leeg was verschijnen daarin alleen de gekozen termen; stond er al een term op de zoekbalk, dan wordt de gekozen term daaraan toegevoegd.

Preview/Index-scherm

zoekbalk

3 laatstgevormde sets

index-soort

index

2.9. Limits: zoeken met inperkingen

Via Limits stel je inperkingen in, voor een of meer categorieën. Binnen een categorie kun je slechts één keuze maken.

Na zoeken met inperkingen staan op het referentie-scherm de ingestelde inperkingen aangegeven, in een gele balk.

Een **v** voor de Limits-optie geeft aan dat een of meer inperkingen ingesteld staan. Je kunt ze alle in een keer verwijderen door de **v** weg te klikken.

Inperkingen, aangegeven in het referentie-scherm

Gele balk met inperkingen

N.B. Inperken op publicatietype, leeftijd, geslacht en mens/dier betekent tevens een inperking tot alleen referenties met MeSH Terms. Referenties zonder MeSH Terms (waaronder de meest recente PubMed-referenties) worden automatisch uitgesloten, aangezien zij de genoemde inperkingscategorieën (nog) niet bezitten.

2.9.1. Inperken op velden

Inperken op een afzonderlijk veld betekent in feite: zoeken in dat veld.
Deze optie is handig als je de afkorting van een veldaanuiding niet kent.
In een aantal gevallen heeft inperken op een andere manier de voorkeur:

Inperkingsveld	Bij voorkeur werken met
- Entrez date	Limit-optie onder Entrez Date
- Issue, Page Number, Volume	Single Citation Matcher
- Journal Name	Journals Database
- MeSH Terms, MeSH Major Topic	MeSH Database

2.9.2. Inperken op publicatietypen

Je kunt kiezen uit 7 publicatietypen. Meer typen zijn beschikbaar (zie bijlage 4).
Hierop kun je alleen zóéken, met de veldaanuiding [pt].
Voorbeeld: lung neoplasms AND guideline[pt]
Zie N.B. bij 2.9.

2.9.3. Inperken op leeftijden

Je kunt kiezen uit 13 leeftijdsgroepen.
Zie N.B. bij 2.9.

2.9.4. Inperken op invoerdatum (Entrez Date)

De Entrez Date heeft betrekking op de invoerdatum in PubMed.
Er is een aantal periode-categorieën beschikbaar, variërend van 30 dagen tot 10 jaar.
Meer mogelijkheden biedt de Entrez Date onder de optie Publication Date. Hier kan een inperking tot op de dag nauwkeurig worden aangegeven.

2.9.5. Inperken op publicatiedatum

Publication Date en Entrez Date zijn als alternatieven beschikbaar.
Een begin- en einddatum kunnen worden ingevuld: 4 posities voor het jaar, 2 voor de maand en 2 voor de dag. Maanden en dagen hoeven niet ingevuld te worden.

2.9.6. Inperken op referenties met een samenvatting

Voor 1975 werden geen samenvattingen toegevoegd. Vanaf dat jaar zijn ze in toenemende mate beschikbaar. Thans zijn samenvattingen beschikbaar als het beschreven artikel een Engelstalige samenvatting bezit.

2.9.7. Inperken op talen

De aangeboden talen zijn Engels, Frans, Duits, Italiaans, Japans, Russisch en Spaans.
Je kunt slechts op 1 taal tegelijk inperken.
In PubMed zijn veel meer talen beschikbaar, waaronder bijvoorbeeld Nederlands.
Inperken op een niet aangeboden taal, of op een áántal talen, gaat je via de zoekbalk, waarbij je de namen van de talen voluit spelt, en de taalaanduiding [la] gebruikt.
Voorbeelden:
- melanoma AND dutch[la]
- #4 AND (dutch[la] OR english[la] OR german [la])

2.9.8. Inperken op mens/dier

De opties Human en Animal zijn beschikbaar.
Zie N.B. bij 2.9.

2.9.9. Inperken op subset

Er zijn 13 subsets beschikbaar.

Van sommige is de betekenis wellicht niet meteen duidelijk, bijvoorbeeld:

- Complementary Medicine Alternatieve geneeskunde
- Core clinical journals Een subset met 120 toptijdschriften
- MEDLINE Referenties met MeSH Terms

2.9.10. Inperken op geslacht

De opties Female en Male zijn beschikbaar.

Zie N.B. bij 2.9.

2.10. Inperken via Clinical Queries en Systematic Reviews

Via Clinical Queries (zijbalk) perk je een zoekacties in tot één van de aspecten therapie, diagnose, etiologie of prognose. Daarnaast kies je bij dat aspect voor nadruk op sensitiviteit (zo veel mogelijk relevante referenties) of op specificiteit (zo weinig mogelijk irrelevante referenties).

Voor de “filters” die bij de Clinical Queries gebruikt worden, zie <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query/static/clinicaltable.html>
Een andere inperkingsmogelijkheid zijn de Systematic Reviews.

2.11. Inperken tot artikelen die voor iedereen gratis full text zijn

Je kunt een zoekactie inperken tot artikelen die voor iedereen gratis full text toegankelijk zijn, door achter een zoekactie te typen *AND free full text[sb]*
Voorbeelden: #5 AND free full text[sb]

lyme disease AND diagnosis AND free full text[sb]

De resulterende referenties hebben, **in het Summary-format** een icoontje met een

groene band:

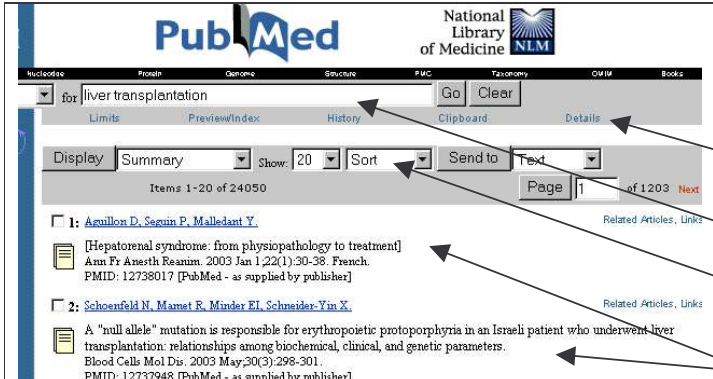
N.B. Deze inperkingsmogelijkheid staat geheel los van de toegangsinformatie voor full text artikelen via SFX (zie 3.4.).

Als je bij een zoekactie zoveel mogelijk full text beschikbare artikelen wilt opsporen, kijk dan eerst via de S.F.X-iconen, en perk daarna nog in via AND free full text[sb].

3. Referenties

Na een zoekactie verschijnt het referentie-scherm, met maximaal 20 referenties, in het Summary-format.

Andere pagina's met referenties roep je op met Next, of door achter Page het desbetreffende paginanummer in te vullen. De referenties worden op volgorde van invoerdatum gepresenteerd, de meest recente eerst.

Referentie-scherm

Details

Zoekbalk

Sort

referenties

3.1. Format van de referenties

Referenties worden standaard in het Summary-format gepresenteerd.

Andere formats verkrijg je door een van de opties onder Summary te kiezen, en vervolgens op Display te klikken.

Het MEDLINE-format is verplicht voor opslag in een eigen database, bijvoorbeeld in Reference Manager.

3.2. Aantal referenties per pagina

Standaard worden 20 referenties per pagina getoond. Een ander aantal (maximaal 500) stel je in door dat aantal te kiezen en vervolgens op Display te klikken.

3.3. Related articles

In vrijwel elke referentie is (rechts) de optie Related Articles aanwezig, die leidt naar een lijst met "verwante" referenties. Deze zijn door de computer geselecteerd naar hun overeenkomst - op grond van trefwoorden, titelwoorden e.d. - met de uitgangsreferentie. Deze uitgangreferentie is steeds de eerste van de verwante referenties.

Een opgeroepen lijst van Related Articles krijgt een setnummer, en je kunt deze referenties desgewenst inperken via Limits, bijvoorbeeld op taal of op publicatiedatum.

3.4. Links naar full text artikelen

De gewone toegang tot PubMed (www.pubmed.gov) toont, in Abstract- en Citation-format, bij sommige referenties uitgevers-iconen. Deze leiden niet allemaal naar het desbetreffende full text artikel; dit lukt alleen als de Walaeus Bibliotheek voor het bijbehorende tijdschrift heeft betaald. De **speciale Leidse toegang tot PubMed** www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi?otool=leiden (o.a. bereikbaar via de homepage van de Walaeus Bibliotheek > Databanken > PubMed) toont, bij **alle** referenties in het Abstract- en het Citation-format, speciale Leidse iconen: **Leiden SFX**. Deze geven specifieke Leidse informatie over de beschikbaarheid van artikelen: full text of gedrukt. Dit werk als volgt:

Klikken op **Leiden SFX** roept een S.F.X-scherm op, met als eerste twee opties:

- Wel of niet beschikbaar zijn van het full text artikel
- Nagaan van beschikbaarheid van het gedrukte tijdschrift via de Algemene Catalogus Universiteit Leiden

Deze tweede optie is met name belangrijk als het artikel niet full text beschikbaar is.

 SFX services Universiteit Leiden	
Title: State of the art in coronary intervention.	
Source: AMERICAN JOURNAL OF CARDIOLOGY [0002-9149] yr: 2003	
<hr/>	
 Full text available via Elsevier ScienceDirect	
year: <input type="text" value="2003"/>	volume: <input type="text"/> issue: <input type="text"/> start page: <input type="text"/>
 Check availability in <i>Algemene Catalogus Universiteit Leiden</i>	

 SFX services Universiteit Leiden	
Title: Involvement of imidazoline-preferring receptors in regulation of	
Source: AMERICAN JOURNAL OF CARDIOLOGY [0002-9149] yr: 1994 vol: 74 iss: 13 pg: 7	
<hr/>	
 No Fulltext available for Universiteit Leiden Fulltext Resources	
 Check availability in <i>Algemene Catalogus Universiteit Leiden</i>	

Let op de volgende zaken:

- De meeste full text tijdschriften zijn alleen toegankelijk vanaf computers in het LUMC en de Universiteit Leiden, of via U-LIP, de Library Information Portal van de Universiteit Leiden. (<http://metalib.leidenuniv.nl:8008/V>)
- In zeldzame gevallen wordt voor de toegang tot een full text artikel een password gevraagd. Dit is te vinden in het S.F.X-venster.

Sommige full text artikelen zijn **voor iedereen gratis beschikbaar**, vanaf elke computer. Voor het inperken van een zoekactie tot die artikelen, zie 2.11.

3.5. Sorteren van referenties

Referenties worden via Sort gesorteerd, op auteur, tijdschriftnaam of publicatiedatum. Let op dat je nog op Display klikt!

3.6. Selecteren van referenties

Je selecteert referenties door het ervoor aan te klikken, waarin dan een **v** verschijnt. De geselecteerde referenties kun je downloaden, mailen of op het clipboard zetten. Dit gaat steeds via Send to, met daarachter een te selecteren optie uit het pull-down-menu onder Text.

3.7. Clipboard

Via **Send to** Clipboard (in het pull-down-menu onder Text) zet je de geselecteerde (aangevinkte) referenties uit een set op het clipboard.

Selecteerde je geen referenties, dan gaan alle referenties uit de set (dus van alle pagina's) naar het clipboard.

Referenties die op het clipboard gezet zijn hebben (ook op het gewone referentiescherm) een groen referentienummer.

Het clipboard heeft als functie een lijst van zelfgekozen referenties te maken - desgewenst afkomstig uit verschillende sets - die naderhand gedownload, gemaïld of afgedrukt wordt. Het clipboard kan maximaal 500 referenties bevatten

Je roep de referenties op het clipboard op via **Clipboard**.

Je verwijdert een aantal (die je dan eerst moet aanvinken) of alle referenties van het clipboard door op **Send to** Clip Remove (in het pull-down-menu onder Text) te klikken.

3.8. Opslaan (downloaden) van referenties

Referenties uit een set (de geselecteerde met een **v**, of alle als je niet selecteerde) of van het clipboard download je door eerst het gewenste format in te stellen (zie 3.1.), en vervolgens op Send to File (in het pull-down-menu onder Text) te klikken.

De plaats van opslag kun je kiezen. Het maximum aantal referenties dat in één keer opgeslagen kan worden is 10.000.

Voor opslag in Reference Manager móét je het MEDLINE-format kiezen. (Bij het invoeren in Reference Manager moet je het Import Filter PubMed.cap gebruiken)

3.9. Mailen van referenties

Referenties uit een set (de geselecteerde met een **v**, of alle als je niet selecteerde) of van het clipboard kun je naar een zelfgekozen e-mailadres zenden.

Daartoe klik je op **Send to** E-mail (in het pull-down-menu onder Text).

In het volgende scherm kies je o.a. het format van de referenties en een sortering, en type je een e-mailadres.

3.10. Afdrukken (printen) van referenties

Als je alle referenties uit een set of van het clipboard wilt afdrukken, zet je ze eerst in het gewenste format, en stel je daarna het aantal referenties per schermpagina (standaard 20) zo in dat **alle referenties op één schermpagina** staan (maximaal 500).

Vervolgens druk je die pagina af met de Print-functie van de Internet-browser.

Bij sets van meer dan 500 referenties moet je in twee of meer porties afdrukken.

Als je geselecteerde referenties uit een set wilt afdrukken moet je via het clipboard werken.

Als bij het afdrukken blijkt dat een deel (d.w.z. de rechterzijkant) van de tekst wegvalt, moet je na het kiezen van het gewenste format op **Send to** Text klikken. Daarmee roep je een presentatie op die goede afdrukresultaten levert.

4. Opslaan en later opnieuw uitvoeren van een zoekstrategie

Via Details roep je de zoekstrategie van een set op. Via **URL** (in het Details-schermb) kun je die strategie opslaan. Dat gaat als volgt

- Klik op URL: de zoekstrategie verschijnt op de zoekbalk van PubMed.
- Klik op Favorites van de Internet-browser
- Klik Add to Favorites: het Favorites-schermb verschijnt
- Vervang op de balk bij Name de standaard-naam Entrez-PubMed in een naam die de inhoud van de zoekstrategie weergeeft.
- Klik op OK: de Favorite met de zelfgekozen naam wordt opgeslagen.

Je roept de strategie later weer op via je Favorites.

N.B. Het is slechts mogelijk afzonderlijke sets op te slaan: één set per URL.
In deze sets mogen geen setnummers verwerkt zijn.

5. Attenderingen via Cubby

Via Cubby (zijbalk) sla je een zoekprofiel op ten behoeve van een attendering.

Roep je op een later moment zo'n Cubby-profiel weer op, dan kun je speciaal dié referenties opvragen, die zijn toegevoegd sinds het opslaan van het profiel (respectievelijk sinds de vorige keer dat je dat profiel opriep).

Voor het werken met Cubby moet je je registreren, met een zelfgekozen User Name en Password.

Het zoekprofiel dat je met Cubby opslaat móét uit één set te bestaan, waarin geen setnummers verwerkt mogen zijn.

Nadat je deze set gevormd hebt, klik je op Cubby (zijbalk).

Vervolgens log je in Cubby in. Daarna zie je de Cubby Search Name, die identiek is aan je zoekstrategie. Verander die naam in een zelfgekozen naam, en klik daarna op Store in Cubby.

Vervolgens wordt een lijst van opgeslagen profielen getoond.

Als je een profielnummer aanklikt, en daarna klikt op What's New for Selected, zie je hoeveel nieuwe referenties er beschikbaar zijn. Klik op het referentie-aantal. Dan krijg je de bijbehorende referenties te zien.

Bijlage 1. Alfabetische lijst van subheadings

AB	Abnormalities	LJ	Legislation & Jurisprudence
AD	Administration & Dosage	MA	Manpower
AE	Adverse Effects	ME	Metabolism
AG	Agonists	MT	Methods
AA	Analogs & Derivatives	MI	Microbiology
AN	Analysis	MO	Mortality
AH	Anatomy & Histology	NU	Nursing
AI	Antagonists & Inhibitors	OG	Organisation & Administration
BI	Biosynthesis	PS	Parasitology
BL	Blood	PY	Pathogenicity
BS	Blood Supply	PA	Pathology
CF	Cerebrospinal Fluid	PK	Pharmacokinetics
CS	Chemical Synthesis	PD	Pharmacology
CI	Chemical Induced	PH	Physiology
CH	Chemistry	PP	Physiopathology
CL	Classification	PO	Poisoning
CO	Complications	PC	Prevention & Control
CN	Congenital	PX	Psychology
CT	Contraindications	RE	Radiation Effects
CY	Cytology	RA	Radiography
DF	Deficiency	RI	Radionuclide Imaging
DI	Diagnosis	RT	Radiotherapy
DU	Diagnostic Use	RH	Rehabilitation
DH	Diet Therapy	SC	Secondary
DE	Drug Effects	SE	Secretion
DT	Drug Therapy	ST	Standards
EC	Economics	SN	Statistics & Numerical Data
ED	Education	SD	Supply and Distribution
EM	Embryology	SU	Surgery
EN	Enzymology	TU	Therapeutic Use
EP	Epidemiology	TH	Therapy
ES	Ethics	TO	Toxicity
EH	Ethnology	TM	Transmission
ET	Etiology	TR	Transplantation
GE	Genetics	TD	Trends
GD	Growth & Development	US	Ultrasonography
HI	History	UL	Ultrastructure
IM	Immunology	UR	Urine
IN	Injuries	UT	Utilization
IR	Innervation	VE	Veterinary
IS	Instrumentation	VI	Virology
IP	Isolation & Purification		

Bijlage 2. Subheadings op onderwerp gerangschikt.

PubMed zoekt bij een subheading met een groepsbenaming automatisch op alle subheadings uit die groep

adverse effects poisoning toxicity	etiology chemically induced complications secondary congenital embryology genetics immunology microbiology virology parasitology transmission	physiology genetics growth and development immunology metabolism biosynthesis blood cerebrospinal fluid deficiency enzymology pharmacokinetics urine physiopathology secretion
analysis blood cerebrospinal fluid isolation and purification urine	metabolism biosynthesis blood cerebrospinal fluid deficiency enzymology pharmacokinetics urine	statistics and numerical data epidemiology ethnology mortality supply and distribution utilization
anatomy and histology blood supply cytology pathology ultrastructure embryology abnormalities innervation	microbiology virology	surgery transplantation
chemistry agonists analogs and derivatives antagonists and inhibitors chemical synthesis	organization and admin economics legislation and juris manpower standards supply and distribution trends utilization	therapeutic use admin and dosage adverse effects contraindications poisoning
complications secondary	pharmacology admin and dosage adverse effects poisoning toxicity agonists antagonists and inhib contraindications diagnostic use pharmacokinetics	therapy diet therapy drug therapy nursing prevention and control radiotherapy rehabilitation surgery transplantation
cytology pathology ultrastructure		
diagnosis pathology radiography radionuclide imaging ultrasonography		
embryology abnormalities		
epidemiology ethnology mortality		

Bijlage 3. PubMed-zoekvelden en hun afkortingen

Afkorting	Betekenis	Voorbeelden en opmerkingen
ad	werkadres	Leiden[ad]
au	auteursnaam	davis[au] davis ae[au] davis a@[au]
dp	publicatie-datum	
edat	Entrez date (invoerdatum in PubMed)	2000[edat] 1999:2000[edat] 1999/04/15:2000/06/30[edat]
ip	issue (van een tijdschrift)	11[ip]
la	taal	dutch[la] OR english[la] OR german[la]
majr	Major MeSH-heading	melanoma[majr] neoplasms/diet therapy[majr]
mh	MeSH-heading	melanoma[mh] neoplasms/diet therapy[mh]
noexp	geen explosie; alleen bij MH en MAJR	sunlight[mh:noexp] sunlight[majr:noexp] sunlight/ae[mh:noexp]
pg	pagina-nummer	524[pg]
ps	persoonsnaam als onderwerp	Boerhaave[ps]
pt	publicatie-type	clinical trial[pt] (zie lijst in bijlage 4)
sh	subheading	therapy[sh]
ti	titelwoorden	
tw	tekstwoorden	woorden uit o.a. TI, AB, MH, MAJR, PS
vi	volume (van een tijdschrift)	

Bijlage 4. Publicatietypen
(Zoeken met de veldaanduiding **pt**, bijvoorbeeld: guideline[pt])

Addresses
Bibliography
Biography
Case Reports
Classical Article [for republished seminal articles]
Clinical Conference [for reports of clinical case conferences only]
Clinical Trial [includes all types and phases of clinical trials]
Clinical Trial, Phase I
Clinical Trial, Phase II
Clinical Trial, Phase III
Clinical Trial, Phase IV
Comment [for comment on previously published article]
Congresses
Consensus Development Conference
Consensus Development Conference, NIH
Controlled Clinical Trial
Corrected and Republished Article [consider Published Erratum]
Dictionary
Directory
Duplicate Publication [duplication of material published elsewhere]
Editorial
Evaluation Studies
Festschrift [for commemorative articles]
Government Publications
Guideline [for administrative, procedural guidelines in general]
Historical Article [for articles about past events]
Interview
Journal Article [excludes Letter, Editorial, News, etc.]
Lectures
Legal Cases [includes law review, legal case study]
Legislation
Letter [includes letters to editor]
Meta-Analysis [quantitative summary combining results of independent studies]
Multicenter Study
News [for medical or scientific news]
Newspaper Article
Overall [collection of articles; consider Meeting Report]
Patient Education Handout
Periodical Index [for cumulated indexes to journals]
Practice Guideline [for specific health care guidelines]
Published Erratum [consider Corrected and Republished Article]
Randomized Controlled Trial
Retraction of Publication [author's statement of retraction]
Retracted Publication [article later retracted by author]
Review [includes all reviews; consider specific types]
Review, Academic [comprehensive, critical, or analytical review]
Review Literature [general review article; consider other reviews]
Review, Multicase [review with epidemiological applications]
Review of Reported Cases [review of known cases of a disease]
Review, Tutorial [broad review for non-specialist or student]
Scientific Integrity Review [U.S. Office of Scientific Integrity reports]
Technical Report
Twin Study [for studies of twins]
Validation Studies